

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05247/2023-ERU
Č. j. 05247-7/2023-ERU

V Ostravě dne 18. října 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05247/2023-ERU, zahájeném dne 12. června 2023 z moci úřední, podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Harisberg s.r.o.**,

se sídlem se sídlem Rybná 716/24, Staré Město, 110 00 Praha 1, IČO: 035 70 215,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“),

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Harisberg s.r.o., se sídlem Rybná 716/24, Staré Město, 110 00 Praha 1, IČO: 035 70 215 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 17. července 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu s obsluhou poskytnutého společností [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „společnost [REDAKCE]“), který obsluhoval pan [REDAKCE], zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

49 000 Kč (slovy: čtyřicet devět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30723.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30723.

III. Popis skutkového stavu

- ██████████ Zemní práce, v důsledku nichž došlo dne 17. července 2021 ve městě ██████████, v ulici ██████████, u budovy č. p. ██████████, k poškození plynárenského zařízení, prováděl účastník řízení prostřednictvím strojního mechanismu s obsluhou poskytnutého společností ██████████
- [13] Účastník řízení si pro provádění zemních prací na stavbě „██████████“ (dále jen „stavba“), si najal stroj od společnosti ██████████ který obsluhoval pan ██████████ (zaměstnanec společnosti ██████████)
- [14] Účastník řízení si objednal předmětné práce u společnosti ██████████ na základě objednávky č. ██████████ ze dne 18. května 2021 (dále jen „objednávka“), kdy předmětem objednávky byla obsluha pásového bagru.
- [15] V objednávce je uvedeno, že „*Objednatel ručí a odpovídá za vytyčení podzemního? vedení. Pokud nebude provedené vytyčení, tak objednatel ručí za podzemní vedení (kanalizace, vody, el. - silnoproud, el. - slaboproud, plynu).*“
- [16] Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAM ESM: ██████████ (dále jen „protokol o narušení“) vyplývá, že stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací nebylo správcem plynárenského zařízení vydáno a dále, že nebylo provedeno ani vytyčení polohy plynárenského zařízení před zahájením zemních prací.
- [17] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 61 m³ plynu do ovzduší za dobu 25 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie maloodběratel) po dobu 5 hodin, jak vyplývá z protokolu o narušení a z protokolu o úniku plynu ze dne 19. července 2021, č. ██████████.
- [18] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu nebyly účastníkem řízení uhrazeny.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [19] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [20] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [21] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [22] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [23] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytykaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 417/2021 Sb. s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytykaného jednání účastníkem řízení novelizován desetkrát, naposledy zákonem č. 232/2022 Sb., s účinností od 1. července 2023.

- [24] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována, jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, odst. 9, odst. 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [26] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [27] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek, považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [28] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastníkem řízení najatý stroj s obsluhou - zaměstnanec společnosti [REDACTED] kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.
- [29] Otázka přičitatelnosti jednání fyzické osoby osobě právnické je upravena v rámci ust. § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to tak, že právnická osoba je pachatelem přestupku, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné osobě právnické a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.
- [30] V daném případě tedy sice plynárenské zařízení poškodil zaměstnanec společnosti [REDACTED] která však prováděla zemní práce pro účastníka řízení, bez předání staveniště a na staveništi, kde podle objednávky měl účastník řízení odpovídat (ručit) za vytyčení inženýrských sítí.
- [31] Jednání strojníka společnosti [REDACTED] je tak přičitatelné účastníkovi řízení, a to v souladu s ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [32] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

- [33] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [34] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 61 m³ plynu do ovzduší za dobu 25 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie maloodběratel) po dobu 5 hodin. Správní orgán má tak za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a též spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [35] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [36] Správní orgán konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení se k provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení najal zemním stojem, bagr s obsluhou, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Navíc nebylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení ani provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, přestože to byl právě účastník řízení, kdo nesl odpovědnost za vytyčení inženýrských sítí v místě provádění prací, když k předání staveniště nedošlo.
- [37] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [38] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [39] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (bagr), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

- [40] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [41] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [42] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech. Energetický regulační úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [43] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [44] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [45] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), písm. c) a písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.
- [46] Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.
- [47] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 61 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, což správní orgán hodnotil, jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [48] Skutečnosti, že si účastník řízení nezajistil před započítáním zemních prací stanovisko správce plynárenského zařízení k provádění zemních prací a vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení, jak vyplývá z protokolu o narušení, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnosti.
- [49] Skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, hodnotil správní orgán také jako přitěžující okolnost.
- [50] Správní orgán dále zhodnotil, jakožto přitěžující okolnost skutečnost, že škoda nebyla provozovateli distribuční soustavy (tedy poškozenému) uhrazena.
- [51] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

- [52] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabývá také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [53] Účastník řízení správnímu orgánu žádné informace o svých majetkových poměrech nesdělil, ač k tomu byl vyzván. Správní orgán vycházel z posledních veřejně dostupných informací, konkrétně z obchodního rejstříku. Podle výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2019 byly tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení za období roku 2019 ve výši 22 674 000 Kč a za rok 2018 ve výši 4 771 000 Kč, výsledek hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2019 byl ve výši 49 000 Kč a za rok 2018 ve výši 395 000 Kč, čistý obrat účastníka řízení v roce 2019 činil 25 811 000 Kč a v roce 2018 činil 5 131 000 Kč. Aktuálnější majetkové poměry účastníka řízení nejsou správnímu orgánu známy.
- [54] Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především množstvím plynu uniklého do ovzduší a skutečností, že účastník řízení vykonával zemní práce strojně. V neposlední řadě odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit. Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí“. V daném případě je uložená pokuta nižší než 1 % maximální zákonné výše pokuty.
- [55] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.
- [56] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.
- [57] Správní orgán závěrem poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

- [58] Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody za poškození plynárenského zařízení v celkové výši [REDAKCE] Kč ([REDAKCE] Kč + [REDAKCE] Kč).
- [59] Z faktury č. 3402012483 ze dne 24. srpna 2021 (dále jen „faktura č. 3402012483“) správní orgán zjistil, že poškozený požadoval po společnosti [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE], IČO [REDAKCE] úhradu částky [REDAKCE] Kč bez DPH, a to jako „náhradu škody - poškozené PZ a uniklý plyn při poškození STL plyn. přípojky – [REDAKCE], [REDAKCE], ze dne 17. července 2021“. Na faktuře jsou uvedeny položky uvedené v následující tabulce:

Označení	Množství	Cena za jednotku	Cena bez DPH
Náhrada škody-distribuce	[REDAKCE] kWh	[REDAKCE] kWh	[REDAKCE]

Náhrada škody-únik zemního plynu	1,00 JV	██████ / 1	██████
Náhrada škody-poplatek OTE	1,00 JV	███ / 1	███
Náhrada škody-poškození PZ-Úsov, Školní	1,00 JV	██████ / 1	██████
Konečná částka (Brutto) v CZK			██████

[60] V rámci správního řízení byly poškozeným dále doloženy předmětné dokumenty:

- faktura č. ██████;
- faktura č. ██████ ze dne 3. srpna 2021 (dále jen „faktura č. ██████“) vystavená společností GasNet Služby, s.r.o. poškozenému na částku ve výši ██████ Kč;
- výpis z účtu o úhradě částky ve výši ██████ Kč ve prospěch společnosti GasNet Služby, s.r.o. ze dne 27. září 2021;
- pracovní list číslo zakázky ██████ ze dne 17. července 2021, a pracovní list č. ██████, číslo zakázky ██████ ze dne 17. července 2021, vystavené společností GasNet Služby, s.r.o.;
- požadavek na vystavení faktury ohledně uniklého plynu;
- smlouva o poskytování technických služeb ze dne 21. března 2019, spolu s dodatkem č. 4 ze dne 15. prosince 2020 a Přílohou č. 1 (dále jen „smlouva“),
- ceník distribuce platný od 1. února 2021;
- výňatek z ceníku prací a služeb DPÚS společnosti GasNet Služby, s.r.o. (strana 4/14 a 5/14), účinný od 1. února 2021.

[61] Společnost GasNet Služby, s.r.o. provedla v souladu se smlouvou (ve znění dodatku č. 4) a s odkazem na pracovní listy opravu poškozeného plynárenského zařízení, přičemž předmětné úkony následně vyfakturovala poškozenému v rámci faktury č. ██████ na částku ve výši ██████ Kč. Poškozený předmětnou fakturu uhradil dne 27. září 2021, jak vyplývá z doloženého výpisu z účtu.

[62] Z obsahu správního spisu a podkladů předložených poškozeným dospěl správní orgán k závěru, že v části nároku týkající se externích nákladů ve výši ██████ Kč, které poškozený vynaložil ve prospěch společnosti GasNet Služby, s.r.o., byly splněny podmínky stanovené zákonem o odpovědnosti za přestupky pro uložení povinnosti k náhradě škody splněny. Škoda uplatněná poškozeným ve výši ██████ Kč, tedy externí náklady na opravu poškozeného plynárenského zařízení, byla způsobena v příčinné souvislosti se spáchaným přestupkem podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, nebyla účastníkem řízení dobrovolně uhrazena a byla spolehlivě zjištěna, s ohledem na podklady doložené poškozeným v rámci vedeného správního řízení. Správní orgán tedy rozhodl, jak je uvedeno ve výroku č. IV. tohoto rozhodnutí, tj. že se účastníkovi řízení ukládá povinnost poškozenému nahradit předmětnou část způsobené škody.

[63] Poškozený nad rámec částky ve výši ██████ Kč, týkající se nákladů vynaložených na opravu poškozeného plynárenského zařízení, uplatnil také nárok na náhradu škody ve výši ██████ Kč (náhrada škody za distribuci ve výši ██████ Kč, za únik zemního plynu ve výši ██████ Kč a poplatek OTE ve výši ██████ Kč). V této části nároku na náhradu škody se jedná o interní náklady poškozeného, které byly vyčísleny na základě jím vystavených ceníků, ve spojitosti s množstvím přímo uniklého plynu. Správní orgán má za to, že výši škody není možné v této části nároku spolehlivě zjistit, kdy pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace jednotlivých dílčích položek, z nichž se skládá nárok poškozeného, ověřovat odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i náleze Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a náleze Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

- [64] Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovaly škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).
- [65] Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).
- [66] Z výše uvedených důvodů správní orgán o části škody ve výši ████████ Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.

VII. Náklady řízení

- [67] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [68] Podle ust. § 95 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán přizná poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody úspěšný a prokázal jejich vznik a výši. Vzhledem k tomu, že poškozený nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů nevznášel ani nedoložil, nebylo v této části správním orgánem rozhodováno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost Harisberg s.r.o.
společnost GasNet, s.r.o.